

Odločba Višjega sodišča RS: VDS Sodba X Pdp 699/2011

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VDS0008207

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče Ljubljana

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne spore

Datum: 29.7.2011

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: kolektivni delovni spor - imenovanje delavskega direktorja - delavski direktor

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

Zveza: ZSDU člen 78, 82, 83, 83/1, 83/3. ZGD-1 člen 255, 255/2.

Besedilo

Jedro:

Sodišče v kolektivnem delovnem sporu po 3. odst. 83. čl. ZSDU za imenovanje delavskega direktorja na predlog sveta delavcev ne more presojati primernosti predlagane kandidatke za delavskega direktorja, ampak mora kandidatko imenovati, saj bi lahko zahtevek zavrnilo le, če kandidatka ne bi izpolnjevala pogojev, ki so predvideni v ZGD-1.

Izrek:

I. Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

II. Nasprotni udeleženec sam krije svoje pritožbene stroške.

Obrazložitev:

1. Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje S.Č., rojeno 21. 6. 1955, stanujočo na naslovu ..., imenovalo za delavsko direktorico nasprotnega udeleženca za mandatno obdobje od dneva dokončnosti sodbe do 3. 4. 2014. Odločilo je, da nasprotni udeleženec sam krije svoje stroške postopka.
2. Zoper takšno sodbo se pritožuje nasprotni udeleženec zaradi nepopolne in nepravilne ugotovitve dejanskega stanja in napačne uporabe materialnega prava. V pritožbi navaja, da je sodišče prve stopnje vpogledalo v predhodno enak zahtevek, ki se je pred istim sodiščem, med istima strankama, vodil pod opr. št. X Pd 1226/2010 in poudarilo, da je Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani v obrazložitvi sodbe navedlo, da je bolj verjetno, da bo postopek iskanja skupnega kandidata za delavskega direktorja uspešnejši, če se poišče nekoga, ki ga nadzorni svet ni predhodno že zavrnil, vendar pa določba 83. člena Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Ur. l. RS, št. 42/1993 s spremembami - ZSDU), nikakor ne pomeni, da svet delavcev ne bi smel vztrajati pri prvotnem kandidatu, kar se je v konkretnem primeru tudi zgodilo. Tudi VS RS je ugotovilo, da so sicer določbe v postopku imenovanja delavskega direktorja skope, vendar iz določbe 83. člena ZSDU ne izhaja, da svet delavcev, ki je osnovni predlagatelj delavskega

direktorja tudi v primeru oblikovanja odbora nadzornega sveta ne bi smel vztrajati pri istem kandidatu za delavskega direktorja, ki ga je nadzorni svet predhodno že zavrnil. Nasprotni udeleženec se z navedeno obrazložitvijo sodišča ne strinja, ne glede na obrazložitev VDS in VS RS v prejšnjem postopku, ki se je vodil pod opr. št. X Pd 1255/2010 in meni, da bi moralo sodišče ravno zaradi formalno skopih določil postopka po ZSDU, v ponovljenem postopku, prisojati primernost predlagane kandidatke S.Č., četudi je izhajajoč iz sodbe Višjega delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani opr. št. X Pdp 1183/2010 razvidno, da tako kot nadzornega sveta ni mogoče prisiliti, da za delavskega direktorja imenuje kandidata, ki ga ne želi imenovati, tudi sveta delavcev ni mogoče prisiliti, da predlaga drugega kandidata. Nasprotni udeleženec se zato sprašuje, kakšno vlogo ima sodišče, če pod predpostavko, da je predhodni formalni postopek izveden korektno, v posledici, zgolj avtomatično potrdi kandidata, ki ga predlaga svet delavcev in ničesar drugega. Določila ZSDU so v tem delu ne samo skopa, kot to ugotavlja VS RS, so tudi pomanjkljiva in zato ustvarjajo pravno praznino, ki bi jo moralo nadomestiti sodišče. Nasprotni udeleženec torej v sodnem postopku nima nobenih vsebinskih navedb, ki bi lahko utemeljevale njegovo nestrinjanje s predlaganim kandidatom zaradi karakteristik in siceršnjega ravnanja kateregakoli kandidata. Ker nadzorni svet nasprotnega udeleženca že drugič ni potrdil predlagane kandidatke, kot primerne kandidatke za člana uprava kot delavske direktorice, in tega ni storil zgolj iz nekega kapricioznega nasprotovanja, temveč ima zavrnitev globlje vsebinske razloge, bi jih moralo sodišče zaradi popolne ugotovitve dejanskega stanja tudi ugotoviti in šele na podlagi vseh izvedenih dokazov nato odločiti. Tega sodišče ni izvedlo in je v tej smeri predlagane dokaze kot nepotrebne zavrnilo. Po mnenju nasprotnega udeleženca je nedopustno stališče sodišča, da vsebina primernosti kateregakoli kandidata ni bistvena ne v predhodnem postopku, niti v sodnem postopku. V konkretni zadevi niso sporne dejanske okoliščine samega predhodnega postopka niti ne predhodno angažiranje, da bi svet delavcev, zaradi očitnega nasprotovanja predlagani kandidatki, predlagal kakšnega drugega kandidata za delavskega direktorja, saj je težko slediti navedbi predlagatelja, da drugega primerne kandidata ni kljub temu, da je zaposlenih pri

nasprotnem udeležencu 918 delavcev. Delavski direktor je član uprave družbe, kot vsi drugi člani uprave. Tudi delavski direktor mora sodelovati, v okviru splošnih pravic in obveznosti uprave, skupaj z dodatnimi dolžnostmi po ZSDU, da zastopa in predstavlja interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj. Nadzorni svet zaradi ocene neprimernosti predlagane kandidatke, le-te ni imenoval, njeno imenovanje pa je nadomestilo sodišče. Uprava je odgovorna družbi oziroma delničarjem preko nadzornega sveta. Delavci ne volijo uprave in tudi ne delavskega direktorja, torej se mora tudi delavski direktor ravnati po interesih družbe. Po mnenju nasprotnega udeleženca je zato potrebno oceniti primernost kandidata, skladno s korporacijskim pravom, saj v upravi ni predstavnikov kapitala na eni strani in predstavnikov dela na drugi strani, delavski direktor je v prvi vrsti enakoveren član uprave in mora ravnati v okviru interesa družbe. Glede na to da nadzorni svet ocenjuje primernost ali neprimernost kandidata in o predlaganem kandidatu tudi glasuje in če edina predlagana kandidatka ni bila izglasovana za delavskega direktorja, predlagatelj pa v ponovljenem postopku predlaga ponovno istega kandidata, potem bi tudi sodišče (ki v bistvu prevzame vlogo nadzornega sveta) moralo ocenjevati primernost predlagane kandidatke, kar pa ni storilo. Zato nasprotni udeleženec predlaga pritožbenemu sodišču, da napadeno sodbo v 1. točki izreka razveljavi in vrne sodišču prve stopnje v ponovno odločanje.

3. Predlagatelj je podal odgovor na pritožbo in navaja, da pritožbena logika nasprotnega udeleženca, po kateri sodišče ne bi smelo imenovati delavskega direktorja mimo volje predstavnikov kapitala v nadzornem svetu, lahko pa bi ga imenovalo po prosti presoji mimo volje sveta delavcev, po mnenju predlagatelja ne vzdrži resne kritične presoje. Predlagatelj pritožbenemu sodišču predlaga, da pritožbo nasprotne udeleženke zavrne in potrdi odločbo sodišča prve stopnje.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Na podlagi drugega odstavka 350. člena Zakona o pravdnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/1999 do 45/2008) je pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo preizkusilo v mejah razloga, ki je naveden v pritožbi, pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb postopka iz drugega odstavka 339. člena ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Pritožbeno sodišče ugotavlja, da je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo materialno pravo.

6. Po prvem odstavku 82. člena ZSDU imenuje, na predlog sveta delavcev, nadzorni svet delavskega direktorja kot člana uprave družbe. Če ga ne imenuje, mora po prvem odstavku 83. člena ZSDU odbor nadzornega sveta v enem mesecu po njegovem glasovanju predlagati skupnega kandidata, ki je imenovan za delavskega direktorja, če dobi večino glasov prisotnih članov nadzornega sveta. Drugi odstavek pa določa, da je odbor

nadzornega sveta sestavljen iz enakega števila predstavnikov lastnikov, imenovanih izmed članov nadzornega sveta in predstavnikov delavcev - članov sveta delavcev, predsednik odbora pa je predstavnik lastnikov. Iz zapisnika 2. seje odbora nadzornega sveta za pripravo predloga za imenovanje kandidata za delavskega direktorja z dne 6. 5. 2011 izhaja, da je svet delavcev obravnaval program kandidatke S.Č. in S.O. in da je delo obeh kandidatki bilo s strani članov ocenjeno kot dobro, vendar je podporo za kandidata za delavskega direktorja ponovno dobila S.Č.. Po kratki razpravi je nato odbor sprejel sklep, da skupni kandidat ni predlagan. Zato je v skladu s tretjim odstavkom 83. člena ZSDU svet delavcev upravičeno zahteval, da delavskega direktorja imenuje pristojno sodišče.

7. Med strankama v postopku ni bilo sporno, da je predlagatelj v zvezi z imenovanjem S.Č. za delavsko direktorico upošteval določbe 82. in 83. člena ZSDU. Sodišče prve stopnje je tudi pravilno zaključilo, da sodišče samo ne more presojati primernosti predlagane kandidatke in se pri tem sklicevalo na sodbo Višjega delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani (opr. št. X Pdp 1183/2010 z dne 14. 10. 2010). V navedeni sodbi je sodišče zapisalo, da kadar je pravilno izveden postopek za imenovanje delavskega direktorja v skladu s 83. členom ZSDU in ne pride do imenovanja delavskega direktorja v družbi ter svet delavcev od sodišča zahteva, da imenuje delavskega direktorja, potem mora sodišče predlaganega kandidata imenovati, razen če kandidat ne izpolnjuje katerega od pogojev, ki so predvideni v drugem odstavku 255. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1, UPB3, Ur. l. RS, št. 65/2009). Zato je neutemeljena pritožbena trditev nasprotnega udeleženca, da bi moralo sodišče oceniti primernost predlaganega kandidata, glede na to, da nadzorni svet edine predlagane kandidatke ni imenoval za delavsko direktorico in je predlagatelj v ponovljenem postopku ponovno predlagal isto kandidatko in bi zato moralo sodišče prevzeti vlogo nadzornega sveta ter oceniti primernost predlaganega kandidata. Za navedeno ni zakonske podlage ne v ZSDU in prav tako ne v ZGD, ki v 2. točki 255. člena določa, da je član organa vodenja ali nadzora lahko vsaka poslovno sposobna fizična oseba, razen oseba, ki :

* je že član drugega organa vodenja ali nadzora te družbe;

* je bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, zoper delovno razmerje in socialno varnost, zoper pravni promet, zoper premoženje, zoper okolje, prostor in naravne dobrine;

* ji je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica in sicer dokler traja prepoved ali

* je bila kot član organa vodenja ali nadzora družbe, nad katerim je bil začet stečajni postopek, pravnomočno obsojena na plačilo odškodnine upnikom, skladno z določbami zakona, ki ureja

finančno poslovanje podjetij, o odškodninski odgovornosti in sicer še dve leti po pravnomočnosti sodbe.

Torej niti ZSDU niti ZGD ne določata kriterijev, na podlagi katerih bi sodišče ugotavljalo primernost kandidata za delavskega direktorja.

7. Sicer pa tudi nadzorni svet ni nikoli pojasnil in vsebinsko utemeljil razlogov, zaradi katerih je že dvakrat zavrnil imenovanje kandidatke, ki sicer izpolnjuje vse predpisane zakonske pogoje po ZGD-1, za članico uprave. ZSDU v 78. členu določa, da se sodelovanje delavcev pri upravljanju v organih družbe uresničuje preko predstavnikov delavcev v organih vodenja in nadzora družbe in sicer v dvotirnem sistemu upravljanja preko predstavnikov delavcev v nadzornem svetu družbe, lahko pa tudi preko predstavnika delavcev v upravi družbe (delavski direktor), ki ga predlaga v upravo družbe svet delavcev. Iz dopisa "Imenovanje delavskega direktorja" (priloga A9) in zapisnika 65. redne seje sveta delavcev z dne 31. 3. 2011 izhaja, da je kar sedem od devetih članov sveta delavcev glasovalo za imenovanje S.Č. za delavsko direktorico, medtem ko sta bili dve glasovnici neveljavni. S tem je predlagatelj izkazal, da podpira imenovanje S.Č. za delavsko direktorico, saj je ocenil, da bo učinkovito zastopala interese delavcev. Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da se v navedeno presojo sveta delavcev sodišče ne more spuščati, zato tudi ne more v sodnem postopku ugotavljati primernosti kandidatke. Primernost kandidatke lahko ocenjuje le svet delavcev, to je predlagatelj, saj je on tisti, ki v skladu z določbo prvega odstavka 82. člena ZSDU predlaga kandidata za delavskega direktorja.

8. Neutemeljena je pritožbena trditev nasprotnega udeleženca, da je določilo 83. člena ZSDU ne samo skopo, kot to ugotavlja VS RS, temveč tako pomanjkljivo, da ustvarja pravno praznino, ki bi jo moralo zapolniti sodišče. Vrhovno sodišče RS je v sodbi opr. št. VIII Ips 289/2010 z dne 6. 12. 2010 jasno zapisalo, da iz določbe 83. člena ZSDU ne izhaja, da svet delavcev, ki je sicer osnovni predlagatelj delavskega direktorja (82. člen ZSDU), tudi v primeru oblikovanja odbora nadzornega sveta ne bi smel vztrajati pri istem kandidatu za delavskega direktorja, ki ga je nadzorni svet predhodno že zavrnil in da je že zgolj zaradi tega neutemeljeno vztrajanje sveta delavcev pri imenovanju istega kandidata za delavskega direktorja v sodnem sporu. Iz določbe prvega odstavka 83. člena ZSDU namreč izhaja, da se v primeru, če delavski direktor po predlogu sveta delavcev ni imenovan, oblikuje odbor nadzornega sveta, ki nadzornemu svetu ponovno predlaga skupnega kandidata, vendar v primeru, če do določitve oziroma predlaganja tega skupnega kandidata v za to določenem roku sploh ne pride, zakon ne predvideva ustavitve postopka ali nekih dodatnih postopkov, temveč določa le, da v primeru neimenovanja delavskega direktorja tudi v skladu s prvim odstavkom 83. člena ZSDU svet delavcev lahko zahteva, da ga imenuje pristojno sodišče.

9. Ker uveljavljani pritožbeni razlogi oziroma razlogi, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti niso podani, je pritožbeno sodišče pritožbo zavrnilo in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

10. Nasprotni udeleženec s pritožbo ni uspel, zato sam krije svoje pritožbene stroške (154. in 165. člen ZPP).

Zveza:

ZSDU člen 78, 82, 83, 83/1, 83/3. ZGD-1 člen 255, 255/2.